

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ №2. – С. 93-106.

1. Ляшенко О. М. Концептуалізація управління економічною безпекою підприємства : монографія / О. М. Ляшенко. – Луганськ : Вид-во СНУ ім. Володимира Даля, 2011. – 400 с. Ляшенко А. Н. Процессно-ориентированное управление экономической безопасностью предприятия / А. Н. Ляшенко, И. Ю. Ладыко // Економіка. Менеджмент. Підприємництво : зб. наук. праць. Вип. 22. Ч. I. – Луганськ : СНУ ім. Володимира Даля, 2010. – С. 187–191.
2. Ладико Л. М. Механізм забезпечення економічної безпеки підприємства: сутність і структура / Л. М. Ладико // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. – 2014. – № 3 (65). – С. 123-126.
3. Економічна безпека: підручник/ авт. кол.; за ред. д-ра екон. наук, проф. О. Б. Жихор, д-ра екон. наук, проф. О. І. Барановського. – К.: УБС НБУ, 2015. – 467 с.
4. Безуглова Ю.В. Проблемы формирования механизма экономической безопасности организации в современных условиях / Ю.В. Безуглова, Т.Н. Иголкина // Вестник Белгородского университета кооперации, экономики и права. – 2017. – №2. – С. 93-106.
5. Козаченко Г. В. Економічна безпека підприємства: сутність та механізм забезпечення : монографія / Козаченко Г. В., Пономарьов В. П., Ляшенко О. М. – К. : Лібра, 2003. – 280 с.
6. Момот Т.В. Концептуальні підходи до організації підрозділів безпеки в системі забезпечення економічної безпеки корпоративних підприємств / Т. В. Момот, П. Я. Пригунов, А. М. Новак // Комунальне господарство міст: наук.-техн. зб. – К.: Техніка, 2012. – Вип. 106., С.249-261.
7. Зайцева І.Ю. Підвищення економічної безпеки автотранспортних підприємств в умовах розвитку недружніх поглинань / І. Ю. Зайцева. – Харків: УкрДАЗТ, 2009. – 357 с.
8. Скурихин В. И. Автоматизация организационного проектирования промышленных предприятий / В. И. Скурихин, В. А. Забродский, И. Ю. Богословская. – К. : Техника, 1992. – 147 с.
9. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників «Безпека господарської діяльності підприємства, установи, організації» / розробники: Мельник С.В., Гнилицька Л.В., Пригунов П.Я. – Луганськ: ДУ НДІ СТВ, 2001. – 57 с.

УДК 658.7

DOI: <https://doi.org/10.18664/338.47:338.45.v0i60.123182>

СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

**Уткіна Ю.М., к.е.н., доцент,
Становихіна Г.О., магістр (УкрДУЗТ)**

Визначено, що стратегічне планування у системі логістичного менеджменту – це організаційне стратегічне передбачення, внутрішня координація, розподіл ресурсів між декількома напрямками логістичної діяльності підприємства з метою її адаптації до очікуваних змін зовнішнього середовища. Зроблено висновок, що метою стратегічного планування логістики є уточнення цілей і завдань конкретних напрямків логістичної діяльності з урахуванням більш глибокого дослідження зовнішнього середовища та можливостями підприємства адаптації.

Ключові слова: стратегічне планування, логістика, логістичний менеджмент, стратегічне планування логістики, підприємство.

СТРАТЕГИЧЕСКОЕ ПЛАНИРОВАНИЕ ЛОГИСТИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

**Уткина Ю.М., к.е.н., доцент,
Становихина А.А., магистр (УкрГУЖТ)**

Определено, что стратегическое планирование в системе логистического менеджмента – это организационное стратегическое предвидение, внутренняя координация, распределение ресурсов между несколькими направлениями логистической деятельности предприятия с целью ее адаптации к ожидаемым изменениям внешней среды. Сделан вывод, что целью стратегического планирования логистики является уточнение целей и задач конкретных направлений логистической деятельности с учетом более глубокого исследования внешней среды и возможностями предприятия адаптации.

Ключевые слова: стратегическое планирование, логистика, логистический менеджмент, стратегическое планирование логистики, предприятие.

STRATEGIC PLANNING OF LOGISTICS ACTIVITIES

**Utkina Yu.M., Ph.D. in Economics, associate Professor,
Stanovikhina A.A., magister (UkrSURT)**

Strategic planning is a primary function of strategic management. It determines a rational combination of perspective plans of activity of the enterprise, the establishment of a clear procedure for their development, determining the targets and criteria of assessment of activity of staff, implementing plans and monitoring their implementation. Policy-making in the economy was adopted the classification of plans is based on a single external parameter to real processes – the calendar period. In modern conditions of development of the economy, which is characterized by sharp structural changes in the external environment and inside the enterprise, use the calendar period as the only parameter for the classification of plans is rather complicated and makes impossible the practical use of plans of logistics in the enterprise management. In the system of logistic management of any enterprise the problem of strategic planning becomes very urgent in modern conditions of development of market relations. Strategic planning in the system of logistics management is an organizational strategic vision, internal coordination, resource allocation between several areas of the logistics activity of the enterprise with the purpose of its adaptation to the expected changes in the environment. The aim of strategic logistics planning is a refinement of the goals and objectives of specific areas of logistics activities, given more in-depth study of the external environment and the capabilities of the enterprise adaptation. The basis of the strategic plan of logistics based on the analysis of prospects of development of system of logistics management with the evaluation of the external conditions of its functioning. The most important element of this analysis is a comprehensive study of the external environment of the enterprise with a focus on long-term businesses in retaining a competitive advantage. Based on the results of this analysis formed the strategic goals of logistics and practiced measures to achieve them based on the comparative evaluation of alternative logistics strategies.

Key words: strategic planning, logistics, logistics management, strategic logistics planning, the company.

Постановка проблеми та її зв'язки з науковими чи практичними завданнями. Стратегічне планування – це основна функція стратегічного управління підприємством. Воно визначає раціональне поєднання перспективних планів діяльності підприємства, встановлення чіткого порядку їх розробки, визначення планових показників і критеріїв оцінки діяльності персоналу, здійснення планів і контроль за їх виконанням.

У директивній економіці була прийнята класифікація планів на основі одного зовнішнього параметру для реальних процесів – календарного періоду. При цьому склалася практика формування поточних, коротко-, середньо-, довгострокових планів і програм, відповідно на один, п'ять, десять та двадцять років. Одним з недоліків такого підходу є те, що один й той же календарний період охоплює різні стадії економічної діяльності, наприклад, стадії життєвого циклу товару. Звичайно, за умови стабільного ринкового середовища календарний період також може бути використаний для класифікації планів. Тобто на підставі статистичних даних можливо оцінити скільки фаз життєвого циклу товару в цілому вкладається, наприклад, у календарний місяць, квартал, рік, п'ятирічку тощо. Але за сучасних умов розвитку економіки, де характерні різкі структурні зміни як у зовнішньому середовищі, так і всередині підприємства, використання календарного періоду як єдиного параметру класифікації планів досить ускладнене і робить неможливим практичне використання планів логістики в управлінні підприємством.

У системі логістичного менеджменту будь-якого підприємства проблема стратегічного планування стає досить актуальною у сучасних умовах

розвитку ринкових відносин.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика стратегічного управління взагалі та стратегічного управління логістичною діяльністю зокрема є доволі добре дослідженим питанням. Достатньо глибоко дана тематика розглядається у роботах Ю. Пономарьової [4], І. Смірнова [5], Н. Хвищун [6], А. Чеботарьова [7], Н. Чернописької [8], Л. Якимишина [9] та ін. Окремі аспекти сутності стратегічного управління, логістики, особливостей їх поєднання з метою забезпечення ефективності функціонування підприємства розглянуто у працях В. Диканя, Ю. Боровика, О. Полякової, В. Зубенко, О. Маковоз, І. Токмакової, О. Шраменко [1-3].

Виділення невирішених частин загальної проблеми. Разом з тим, на нашу думку, недостатньо опрацьованим залишаються питання щодо визначення й опису процесу стратегічного планування логістичної діяльності підприємства в сучасних економічних реаліях.

Формування цілей статті (постановка завдання). Саме тому метою статті є визначення сутності процесу стратегічного планування логістичної діяльності підприємства.

Виклад основного матеріалу дослідження. Планування складає основу системи логістичного управління підприємства при виконанні будь-якої з характерних для неї функцій. Це деяка система методичних прийомів (робіт та процедур), виконання яких у певній послідовності дозволяє забезпечити ефективність управлінських рішень. Дотримання принципу системної єдності етапів «стратегічне планування – бізнес-планування – перспективне планування – поточне планування – оперативне планування» дозволяє послідовно та дозовано розкривати невизначеності, що

пов'язані із зовнішнім середовищем діяльності підприємства, а також стан самого підприємства як бізнес-системи і його окремих підсистем (окремих виробництв і підрозділів). Нехтування одним з елементів такої системи може призвести до:

- зниження точності планування, а відповідно, до зниження ефективності рішень, що приймаються;
- підвищенню ризику при прийнятті управлінських рішень.

Стратегічне планування у системі логістичного менеджменту – це організаційне стратегічне передбачення, внутрішня координація, розподіл ресурсів між декількома напрямками логістичної діяльності підприємства з метою її адаптації до очікуваних змін зовнішнього середовища.

Метою стратегічного планування логістики є уточнення цілей і завдань конкретних напрямків логістичної діяльності з урахуванням більш глибокого дослідження зовнішнього середовища та можливостями підприємства адаптації.

Основні завдання стратегічного планування логістики:

- вибір напрямків розвитку (реорганізації) системи логістичного управління підприємства;
- техніко-економічне обґрунтування доцільності конкретного проекту розвитку (реорганізації) системи логістичного управління підприємства;
- розподіл ресурсів між перспективними, поточними, оперативно-календарними складовими логістичного менеджменту.
- визначення джерел і порядку фінансування, розрахунок очікуваних фінансових результатів діяльності у рамках конкретної системи логістичного управління, включаючи обсяги продажу продукції та сервісу, прибутку, доходів тощо;
- визначення основних вимог до кваліфікації і спеціальностей персоналу

підприємства за реалізації проекту розвитку (реорганізації) системи логістичного управління.

Недостатнє відпрацювання цілей і завдань стратегічного планування логістики, непідготовленість органів управління підприємства різних рівнів до прийняття обґрунтованих, зважених та обміркованих рішень слугує досить серйозною перепорою щодо реалізації стратегічного потенціалу підприємства та ефективного використання його ресурсів. Тому кваліфікований менеджер-логіст повинен володіти та оперувати основними категоріями науки планування при розробці управлінських рішень.

Стратегічне планування логістики принципово відрізняється від інших видів планування, що мають місце у процесі управління потоковими процесами, таких як оперативне, тактичне та перспективне планування. Така відмінність полягає не у ступені деталізації плану, цілях чи виборі горизонту планування, а насамперед у спрямуванні вектору планування. Воно становить набір дій і рішень, що прийняті керівництвом і які ведуть до розробки специфічних логістичних стратегій, призначених для того, щоб допомогти підприємству досягти своїх цілей. Характерними особливостями стратегічного планування логістики підприємства є такі.

1 Мотивація цілеспрямованого розвитку творчої діяльності персоналу служби логістики насамперед щодо встановлення постійних зв'язків з постачальниками, покупцями і кінцевими споживачами, що ґрунтуються на довірі і взаємній вигоді. Така діяльність має створювати основу для формування вищої споживчої задоволеності, стати невід'ємною частиною виробленої продукції і послуг, без чого немає підстави вести мову про конкурентні переваги підприємства.

2 Швидке реагування органів управління підприємства на зміни

зовнішньої ситуації та інші непередбачувані ситуації, що поєднуються з гнучкістю його функціонування на конкурентному ринку за рахунок прийняття дієвих управлінських рішень.

Основним завданням служби логістики є вирішення поточних питань довгострокового планування як виробничо-господарської діяльності підприємства у цілому, так і логістики зокрема. Керівник служби логістики, проводячи стратегічне планування, повинен відповісти на такі головні запитання: чи відповідає виробнича і логістична політика підприємства сучасним потребам і вимогам ринку; наскільки правильними є комерційні ідеї, цілі і стратегії логістики; які існують небезпеки і можливості формування й розвитку стратегії логістики

підприємства?

Глибокий аналіз існуючих на підприємстві ресурсів визначає сильні й слабкі сторони процесів закупки матеріальних ресурсів, виробництва продукції та послуг, їх реалізації. Аналіз відповідних показників дозволяє виділити процеси, які формують споживчу цінність. У ході встановлення завдань стратегічного планування логістики та відпрацювання відповідної стратегічної програми керівництво підприємства (як власне і служба логістики) мають чітко уявляти собі власні прагнення і можливості. У системі логістичного менеджменту стратегічне планування конкретизується у ході розробки щорічних планів логістики, над складанням яких працює також і персонал служби логістики (рис. 1).

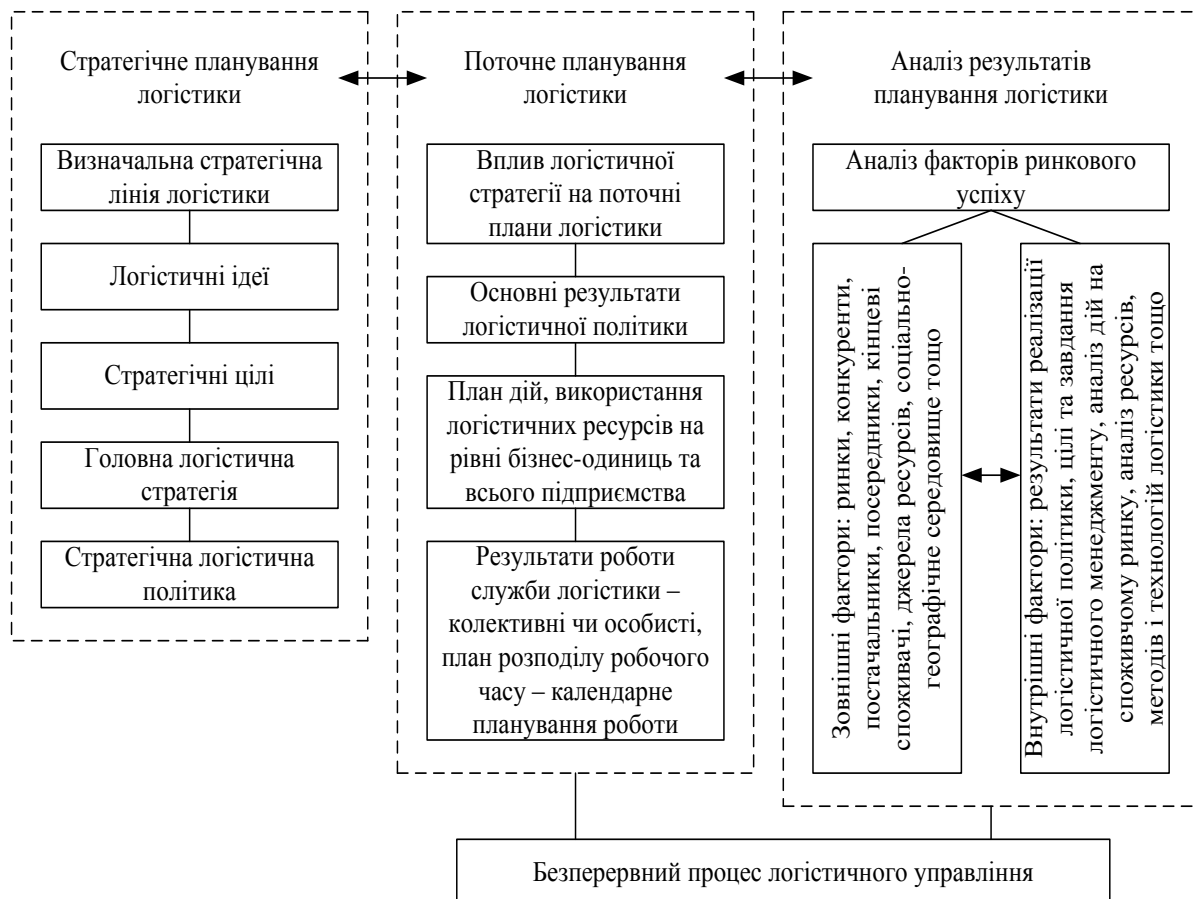

Рис. 1. Загальна схема планування логістики підприємства

Будь-яку систему логістичного управління необхідно переглядати кожні 5-7 років за всіма її основними складовими, включаючи організацію виробництва продукції та її реалізацію, структуру логістичного управління, систему стимулювання персоналу тощо. Це викликано насамперед постійними якісними змінами персоналу служби логістики чи необхідністю руйнування суперечностей у загальній системі менеджменту підприємства та відставанням системи логістичного управління від рівня розвитку ринкових відносин.

Стратегічне планування логістики реалізується через:

- розподіл ресурсів;
- адаптацію до зовнішнього середовища;
- внутрішню координацію та організаційне стратегічне передбачення. Воно визначає вибір на певній множині альтернатив найкращої конфігурації системи логістичного управління з урахуванням параметрів замовлень клієнтів (терміни поставок, ціни, кількість, технологія виготовлення, сервіс тощо);
- характеристик досяжних на даний час компетенцій підприємства (виробничі потужності, витрати тощо).

Стратегічне планування логістики підприємства не повинно розглядатися як безперечна гарантія його майбутнього успіху на конкурентному ринку, оскільки воно має такі обмеження.

1 Стратегічне планування логістики не забезпечує можливості прийняття майбутніх рішень. Стратегічне планування надає підприємству лише загальний напрям руху, що базується на певних припущеннях.

2 Стратегічне планування логістики не є макетом майбутнього. У бізнес-середовищі відбувається досить багато змін: змінюється ринок, уподобання споживачів, з'являються нові та зникають старі конкуренти, пропонуються нові

технології та можливості, змінюються фінансові умови. Стратегічне планування – це динамічний процес, який досить чутливий до змін.

3 Стратегічне планування логістики не може вирішувати критичні ситуації, які загрожують розвитку підприємства. Воно не виводить підприємство із кризи. За всіх умов до початку застосування стратегічного планування підприємство має бути ринково стабільним.

4 Стратегічне планування логістики не визначає всіх критичних факторів, які пов'язані з логістичною діяльністю підприємства. Воно покликане визначити найбільш важливі питання, які виникають перед підприємством.

Фокусуючи увагу на основних питаннях, стратегічний план логістики мінімізує деталі і таким чином збільшує шанси успішного функціонування логістичної системи управління. Загальна схема розробки стратегічного плану логістики підприємства наведена на рис. 2.

1 Постановка мети. Вона визначає концепцію логістики підприємства та основний напрям її розвитку. Логістичне управління здійснене за наявності такої інформації: цільові вимоги до об'єкта логістичного управління або ж їх сукупності (у випадку коли система логістичного менеджменту є багатоцільовою), опис об'єкта управління та можливих варіантів його розвитку; правила, чи норми, за якими відбираються варіанти досягнення мети логістичного менеджменту.

2 Оцінка зовнішнього середовища. Конкретна постановка проблеми логістичного управління визначає відношення того чи іншого процесу управління до зовнішнього середовища. Зовнішнє середовище формує цілі розвитку як об'єкта логістичного управління, так і самої системи логістичного управління підприємства, правила, чи норми, за якими відбираються варіанти досягнення мети логістичного менеджменту.

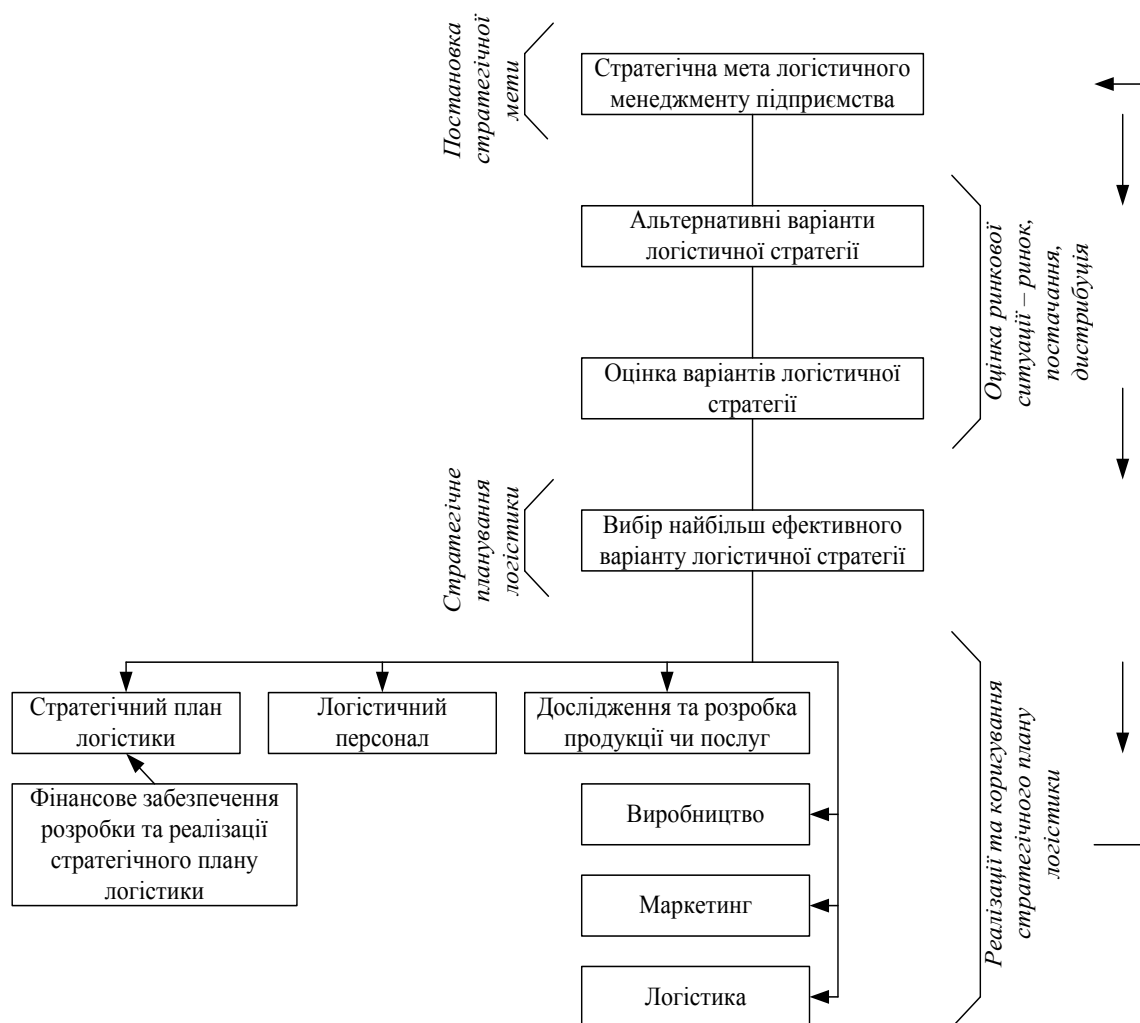

Рис. 2. Схема стратегічного планування логістики

3 Планування логістичної стратегії. Проводиться з урахуванням інноваційності логістичних технологій в оцінці зовнішнього середовища.

4 Реалізація і коригування плану логістики. Визначається програма, яка містить конкретні заходи з реалізації логістичної стратегії і включає плани: матеріально-технічного забезпечення, виробництва, збуту та сервісного забезпечення продукції.

Незалежно від розмірів та спеціалізації підприємства стратегічне планування логістики виконують у сім базових етапів (табл. 1).

В основу стратегічного плану логістики покладений аналіз перспектив розвитку системи логістичного управління з оцінкою зовнішніх умов її функціонування. Найбільш важливий елемент такого аналізу – це комплексне дослідження зовнішнього середовища підприємства з акцентом на довгострокову перспективу підприємства в утриманні конкурентних переваг. На основі результатів такого аналізу формуються стратегічні цілі логістики та відпрацьовуються заходи їх досягнення з урахуванням порівняльної оцінки альтернативних логістичних стратегій.

Таблиця 1

Базові етапи стратегічного планування логістики

Етап	Завдання, що вирішуються
1 Формування логістичної стратегії підприємства	- довгострокова стратегічна орієнтація підприємства - встановлення основних конкурентів - визначення нових підходів до надання логістичних послуг - встановлення привабливості пропозицій логістичних послуг
2 Ситуаційний аналіз	- визначення можливостей логістичного менеджменту підприємства - встановлення логістичних ситуацій - вирішення логістичних завдань
3 Обґрунтування стратегічних цілей логістичного управління	- визначення конкретних стратегічних цілей - встановлення кількісних показників логістичної діяльності (дохід, прибуток, витрати тощо) - встановлення якісних показників логістичної діяльності (якість обслуговування споживачів, рівень інноваційності логістичних технологій, діловий імідж підприємства тощо)
4 Розробка стратегічного плану логістичного управління	- визначення механізмів формування й розвитку логістичної стратегії, встановлення зв'язків з іншими функціональними стратегіями підприємства і загальною стратегією у цілому - визначення механізму формування й розвитку стратегічного партнерства підприємства з учасниками ланцюгу поставок (постачальниками, дистриб'юторами та кінцевими споживачами)
5 Удосконалення організаційно-управлінського механізму формування і розвитку системи логістичного управління	- формування кадрового потенціалу, який відповідає за функціонування системи логістичного управління - удосконалення діяльності служби логістики - підвищення ефективності системи мотивацій логістичного персоналу
6 Розробка поточних планів для реалізації логістичної стратегії	- конкретні заходи з реалізації логістичної стратегії. - розробка сітьового графіка
7 Контроль результатів стратегічного планування логістики	- встановлення контролю за виконанням стратегічного плану - введення кореляційних показників за необхідності коригування стратегічного плану

Висновки даного дослідження і перспективи подальших робіт у цьому напрямку. Таким чином, стратегічне планування логістики спирається на чітко сформульоване програмне декларування органами управління підприємства напрямів його розвитку, викладення допоміжних цілей і завдань, зважений і розумний господарський портфель та стратегію розвитку. Підприємство розробляє офіційні програмні заяви, що відповідають на такі питання: що

представляє підприємство як учасник економічних відносин на конкурентному ринку; хто є постачальниками підприємства, його бізнес-партнерами, покупцями та кінцевими споживачами; що становить цінність для споживачів; у чому полягає реорганізація управління бізнес-процесами підприємства (у тому числі логістичними процесами)? Добре сформульоване програмне декларування логістичної орієнтації підприємства дозволяє працівникам підприємства відчувати себе безпосередніми учасниками загальної справи в удосконаленні логістичної системи, задає їм мету та підкреслює їх значимість. При розробці програмного декларування стратегії логістики вище керівництво спрямовує свої зусилля на те, щоб програма не була занадто вузькою або ж занадто широкою. Найбільш часто керівництво звертається до розширеного представлення стратегії логістики підприємства. При цьому кожен етап розширеного представлення передбачає відкриття нових можливостей і разом з тим може підштовхнути підприємство до здійснення нереальних ризикованих кроків. Програма логістики підприємства розгортається у детальний перелік допоміжних цілей та завдань логістичного менеджменту для кожного рівня керівництва. Перед кожним менеджером повинні бути поставлені завдання, за розв'язання яких він несе відповідальність.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дикань, В. Основи логістичної інтеграції при формуванні логістичних систем через утворення територіально-промислового кластера [Текст] / В. Дикань // Українські залізниці. – 2014. – Вип.9. – С. 22-29.
2. Дикань, В.Л. Забезпечення конкурентоспроможності підприємств залізничного транспорту [Текст]: навч. посіб. для студ. економ. спец. ВНЗ / В.Л. Дикань, Ю.Т. Боровик, О.М. Полякова, Ю.М. Уткіна; Укр. держ. акад. залізнич. трансп. – Х.: УкрДАЗТ, 2013. – 387 с.
3. Дикань, В.Л. Стратегічне управління [Текст]: навч. посіб. / В.Л. Дикань, В.О. Зубенко, О.В. Маковоз, І.В. Токмакова, О.В. Шраменко – К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 272 с.
4. Пономарьова, Ю.В. Логістика [Текст]: навч. посіб. / Ю.В. Пономарьова. – 2-ге вид., перероб. та доп. – К.: Центр навчальної літератури, 2015. – 328 с.
5. Смирнов, І.Г. Логістика: просторово-територіальний вимір [Текст]: монографія / І.Г. Смирнов. – К.: ВГЛ Обрії, 2014. – 335 с.
6. Хвищун, Н.В. Сутність поняття «логістика»: ретроспективний аналіз [Електронний ресурс] / Н.В. Хвищун // Ефективна економіка: електронне наукове фахове видання. – 2012. – №11. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1567>
7. Чеботаев, А.А. Логистика. Логистические технологии [Текст]: учеб. пос. / А.А. Чеботаев. – М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и Ко», 2012. – 172 с.
8. Чорнописька, Н.В. Методичні підходи оцінювання логістичної діяльності підприємства [Текст] / Н.В. Чорнописька // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Логістика. – 2008. – №623. – С. 265-271.
9. Якимишин, Л.Я. Логістика як інструмент антикризового управління підприємством [Електронний ресурс] / Л.Я. Якимишин. – Режим доступу: <http://www.rusnauka.com/Econom/206.html>.
10. Bowersox, D.J. Logistical Management [Text] / D.J. Bowersox, D.J. Closs. – 3rd ed. – New York: Mc millan Pudlishing, 1991. – 212 p.
11. Dietz, W. Grunlage der Logistik [Text] / W. Dietz, B. Sasch. – Wien, 1971. –

625 p.

12. Lambert, D.M. Establishing Customer Service Strategies Within the Marketing Mix [Text] / D.M. Lambert, T.C. Harrington // Journal of Business Logistics. –

1989. – №2. – P. 32-35.

13. Pisz, I. Controlling of logistics projects [Text] / I. Pisz // Total logistic management. – 2011. – №4. – P. 107-123.

УДК 658:339.138

ЯК ПОДОЛАТИ ПОТРЕБУ У РОБІТНИЧИХ КАДРАХ НА ВІТЧИЗНЯНИХ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

**Янченко Н.В., к.е.н., доцент,
Благой В.В., к.е.н., доцент (ХНУБА),
Благая В.В., к.е.н., доцент (ХНАДУ)**

Забезпеченість підприємств персоналом за відповідним напрямом та рівнем підготовки залежить від реальної ситуації на ринку праці та господарської дієздатності. На сьогоднішній день одним із головних стримуючих факторів зростання конкурентоспроможності промислового підприємства виступає брак робітничих кадрів, які б відповідали якісним характеристикам та потребам виробництва. Це актуалізує необхідність дослідження проблем кадрового забезпечення промислових підприємств з врахуванням закономірностей їх формування та шляхів подолання кризових явищ на ринку праці з використанням маркетингових інструментів.

Ключеві слова: *робітничі кадри, персонал підприємства, трудові ресурси, безробіття.*

КАК ПРЕОДОЛЕТЬ ДЕФИЦИТ РАБОЧИХ КАДРОВ НА ОТЕЧЕСТВЕННЫХ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЯХ

**Янченко Н.В., к.э.н., доцент,
Благой В.В., к.э.н., доцент (ХНУСА)
Благая В.В., к.э.н., доцент (ХНАДУ)**

Обеспеченность предприятий персоналом за соответствующим направлением и уровнем подготовки зависит от реальной ситуации на рынке труда и хозяйственной дееспособности. На сегодняшний день одним из главных сдерживающих факторов роста конкурентоспособности промышленного предприятия выступает нехватка рабочих кадров и технических специалистов, которые бы отвечали качественным характеристикам и потребностям производства. Это актуализирует необходимость исследования проблем кадрового обеспечения промышленных предприятий с учетом закономерностей их формирования и путей преодоления кризисных явлений на рынке труда с использованием маркетинговых инструментов.